

RESUMÉ

Diplomová práce „Změny v pastorační situaci katolické církve v bývalé NDR vlivem sjednocení Německa“ se zabývá vývojem vztahu a vypořádáním se církve s komunistickou doktrínou a snahou socialistického státu o získání totální kontroly nad každým občanem. Tak jako v dalších státech východní Evropy, kde vládla komunistická ideologie, také v NDR bylo právo občana na svobodu vyznání, výuku náboženství a svobodu projevu zakotveno s ústavě, která velmi ráda používala označení lidová a demokratická. Ostatně slovo demokracie utrpělo velkou inflaci v samotném názvu totalitního státu: Německá demokratická republika.

Smyslem této diplomové práce je nahlédnout do zvláštností režimu u našeho východního souseda, který na první pohled procházel stejnými etapami jako Československo, avšak díky zásadně odlišné výchozí pozici, umělému rozdělení státu, rodin a společnosti, fenoménu „výkladní skříň“ sovětského typu řízení, byl nucen reagovat v mnoha případech odlišně a vytvářet maskování problému jak vůči západu, tak vlastně i vůči východu. Jedním z řešení tohoto napětí byl neustálý a přísný dohled nad životem každého jednotlivého občana NDR a vytvoření komplikované informační struktury, která zasahovala do soukromí každého jedince. Relativně lepší ekonomická situace východoněmeckých občanů oproti obyvatelům dalších východoevropských států byla vykoupena totální ztrátou svobody.

Na tyto diskrepance a na další problémy, které na sebe komunistická ideologie navázala, musely reagovat i církve. Z historického hlediska mohly církve požívat plnou svobodu pouze na „svém“ území. Tento stav byl dán tzv. „Kirchenfreiheit“, kterou komunistický stát ještě posílil a nedovolil církvím, aby se jakýmkoliv způsobem podílely na životě a výchově občanů. Zatímco evangelické církve reagovaly tichou spoluprací, katolická církev se proti socialistickému státu a státní ideologii jasně vymezila.

Diplomová práce upozorňuje na rozdílné přístupy, zabývá se konfesními poměry u našich západních sousedů a snahou o vyrovnání s překážkami, které se nashromáždily v lidech a v jejich komunikaci. Pohlíží zároveň do budoucna i na výzvy, které nová situace přináší, a na které je potřeba reagovat.